

במדינה

דרכי חיים

„העיתון סגור —

העורך בחופש”

גבריאל אלון, עורך הביזנס דיארי, יזכה לאחרונה את אהרון רוזנפלד, איש הספנות החיפני הוותיק, במתנה משעשעת, לרגל יום הולדתו ה־70 של זה האחרון. עורכו של ה־עיתון הכלכלי המשובל, היוצא לאור ב־חיפה, פירסם מאמר נוסטלגי לרגל הויובל, שהתחיל כהאי לישנה: „יום־ההולדת ה־70 של הקונסול אהרון רוזנפלד בחיפה, ילד זכרון־יעקב האוהב להיות נשיא באירגונים רבים, מזכיר לי ימים שעברו ולא ישובו עוד. אני או הייתי יועץ מטהכנסה צעיר בחיפה, בימים האחרונים של המנדט, לא היו לי לקוחות בעלי מעמד, ונמאס לי ל־שקר לפקיד המס יומם ולילה (כי זה מה שדרשו ממני אז הלקוחות).”

מנחת הלוחם. וכך ממשיך אלון רו־מספר, לאורך כל הרשימה הארוכה, על אלון — ופה ושם, לפעמים, גם על חתן השמחה. בין השאר מוכיח אלון זיכרון פנוי מנאלי על מיקרה שאירע לפני 22 שנים, כאשר קיבל מרוזנפלד את המודעות הרא־שונות לעיתונו: „אני זוכר, כותב הוא, „שביום 21.8.1947 עבדתי 38 שעות רצופות ללא הפסקה כדי לצייר במו ידי את 4 ה־מודעות הראשונות שהופיעו בעיתוני”

הוא לא נשאר חייב למסיבו: „בנסיעתי הראשונה לגניורק, בחג המולד 1949, יכולתי לגמול לו, הוא מדווח. „ביקורי ה־ראשון בעיר זרה לי היה במשרד הראשי של חברת אמריקן אקספורט ליינס בברודווי, ששם שרתי שיר הלל למר רוזנפלד. למדתי שם על החלטתם למסור לו את כל ה־סוכנות.”

אלון לא הגביל את הנימה המקורית ב־דבריו לרוזנפלד בלבד. בראש העיתון, תחת הכותרת תמצית הידיעות, גילה הוא לקור־איו כדלהלן:

„לא יהיה ביזנס דיארי בשבוע הבא — לקחתי שבוע חופשה. העיתון מופיע 48 פעם בשנה, וכל רבע שנה צריכים קוראי להסת־דר שבוע אחד ללא עיתון (עתה ידעו להע־ריכו אל נכון). אשתי ואני נחים כמה ימים באחד מבתי המלון הנעימים והביתיים בישר־אל — מלון דגון באשקלון, אצל משפחת דורות.”

עתונות

מלחמת

הח"כים

הכל התחיל בבדיחה. העולם הזה (1642) פירסם כתבה היתולית, שבאה לגנות את חוסר חופש־הביטוי בטלוויזיה. זה היה אחרי שהיחס לסקוב ואורי אבנרי נחקק על־ידי הנגלת רשות־השידור מרשימה של ראיונות, שתוכנו על־ידי הצוות.

הכתבה השתמשה באמצעי המקובל עתה בחלק מעיתונות העולם: פוטומנטיות־ה־דומות לקאריקטורות. בין השאר היתה שם תמונה של חבר־הכנסת מנחם פרוש מאגודת־ישראל, בשיחה עם בחורה עירומה. מוסר־ההשכל: מי שיופיע באסיפה דתית, יש לו סיכוי להופיע בטלוויזיה.

המדינה צחקת מתמונה זו, ומהתמונות ה־אחרות שהופיעו באותה כתבה. אך אדם אחד לא צחק: מנחם פרוש.

דאגתו של פרוש: אוהדי אגודת־ישראל ב־חול־יראו את התמונה, לא יבינו את ה־הומור, ואולי לא יוכלו כלל לקרוא את ה־כתוב. הם יאמינו כי הרב שלהם מבלה את זמנו בחברת נערות עירומות.

סוף רבע מיליון. עוד באותו יום ה־ס־בירו עורכי העולם הזה לעיתונאים כי ה־מדובר בפוטומנטגית היתולית, וכי הם מוכ־נים בתחלם לבקש את סליחת פרוש. אבל פרוש לא הסתפק בכך, וגם לא בהסבר הגלוי שהופיע בגיליון הבא של העולם הזה (1643). הוא הגיש תביעה על הוצאת לשון־רע. ולא סתם תביעה, אלא תביעה בסכום־שיא: 240 אלף לירות.

נסיונות של אישים שונים — בניניהם ה־ה(המשך בעמוד 25)

על שולחן הניתוחים היתה מונחת

גופתה של אשה שבאה לבצע

הפלה. הרופא התבונן בה, ערך

את חשבון־הנפש הסופי, והוציא

א ק ד ח מ מ ג י ר ת ז . . .

„אחזור בעוד שעה” הודיעה עזווה גיבלי לבתה רוזה בת ה־14, כאשר יצאה מביתה ביום השני בשבוע שעבר, כדי

הרופא שהתאבד

האיש שהיה

לו מצפון

לבצע הפלה. אך כעבור שעה, היתה כבר עזווה גיבלי מתה.

„כן, היא חזרה — אבל בארגו, פלט ה־שבוע במרירות בעלה, חיים גיבלי, בעל בית־מלאכה לקונפקציה בתל־אביב, בביחס שברחוב המכבים 45 ברעננה. „כל מה שעש־תה אשתי בחיים שלה — היה למען המש־פחה היא גם מתה. שישה ילדים יש לנו, הגדול הוא בן 16 והקטנה בת שנה. ובכל זאת היא התקשה לצאת לעבודה. לפני כמה שבועות היא ראתה שהיא בהריון. אמ־רה לי: „חיים, אני מוכרחה להמשיך לעבוד, צריך לשלם את הדירה החדשה. אני אעשה הפלה.”

לא היתה זו ההפלה הראשונה של עזווה: „היו לה ורידים ברגליים” סיפר בעלה, „ו־לפני חמש שנים אישרו לה לעשות הפלה מלאכותית בקופת־חולים. גם הפעם אמרה לי עזווה שהיא תיגש למרפאה של קופת־חולים, כאן ברעננה, ותבקש מהרופא שיאש־רו לה הפלה מלאכותית.”

„אז ביום שני היא הלכה למרפאה. כי מיקרה היה שם הרופא המקבל, ד״ר קלמ־נוביץ. היא ביקשה שיכתוב לועדה רפואית שיאשרו לה הפלה. הרופא אמר לה שזה באמת מסוכן בשבילה. ללדת, כי יש לה

הרבה ורידים ברגליים והם יכולים להת־פוצץ, אבל קופת־חולים לא תאשר לה הפ־לה, כי זה לא סיבה מספקת. עזווה הסב־רה לו שהיה לא יכולה ללדת עכשיו, כי חוץ מזה שהיא לא כל־כך בריאה, אנחנו נכנסנו גם לחובות, והיא מוכרחה לעבוד. הרופא אמר לה שכל מה שהוא יכול לעו־ור לה, זה לעשות לה הפלה באופן פרטי, אצלו בקליניקה בבית, אבל זה יעלה לה 200 ל״י.

★ ★ ★

בבוקר הניתוח יצאה עזווה לעבודה כרגיל, עבדה שמונה שעות, חזרה ה־ביחה, עשתה כביסה, והכינה אוכל לילדים. כשהכל היה גמור, הודיעה לבת הגדולה ש־היא יוצאת לשעה וששת־שגיוח על הילדים.

„אחרתי חצי שעה” מספר בעלה של עזווה. „הגעתי לבית של הרופא בשבע ב־ערב. צילצילתי בדלת ולא קיבלתי תשובה. אחרי רבע שעה פתחה לי את הדלת אשה זקנה. אחר־כך נודע לי שזאת האמא של אשתו של הרופא. היא רעדה בכל הגוף שלה כשראתה אותי. שאלתי אותה אם יש כאן אשה בשם עזווה גיבלי. היא הבניסה אותי לחדר העבודה של הרופא. פתאום אני רואה שם את אשתי שוכבת על המיטה. לא היה לי לב לשבת על ידה. ביקשתי מה־זקנה שתתן לי לשבת בחדר־ההמתנה. אחרי חצי שעה באה הזקנה ואמרה לי שאלך ל־הסוהוב קצת, כי זה יקח עוד זמן. הלכתי הביתה, התרחצתי, התגלחתי, החלפתי בג־דים, וחזרתי לקחת את אשתי. הפעם פתחה לי את הדלת אשה צעירה יותר. היא אמרה לי: „אשתך בכית־החולים מאיר וגם הרופא מת”. מייד היתה לי הרגשה לא טובה. רצ־תי לבית־החולים. שאלתי על אשתי. אמרו לי שהיא בחדר־המיון. בחדר־המיון אמרו לי שהיא עוד לא הגיעה. רצתי מהר בחזרה לבית של הרופא. בחוץ ראיתי נידדת של־מסורה. באותו רגע הבנתי הכל. נכנסתי כמו משוגע. ראיתי שלושה שוטרים עומדים

הנכסרת עזווה גיבלי עם שניים מששת ילדיה. זיהה גבריאל רוזנפלד, המושפח.

ד״ר כתריאל קלמנוביץ נהג לעשות במרפאתו ימים כלילות, מבלי לשים לב למחוגי השעון.

ומדברים עם אשתו של הרופא. שאלתי או־תם: „אשתי מתה? שניים מהשוטרים שתקו, והשלישי אמר לי, כשהוא מוריד את ה־ראש: „כן, היא מתה.”

★ ★ ★

ברחוב סוקולוב מספר 10 בכפר־סבא, בדירה מרוהטת בטוב־טעם, יוש־בים אבליים והמומים אלמנתו של הד״ר כת־ריאל קלמנוביץ, ריטה, בתו איילה ושר־בני המשפחה.

„לא היינו בבית כשזה קרה”, סיפרה איילה, יפהפיה שחורת־שיער ובעלת עיניים ירוקות. „אנחנו יוצאים מדעתנו למחשבה, שלוא היינו בבית, לא היה האסון קורה, ואבא היה עוד היום בחיים.”

תמונה אופיינית של ד״ר קלמנוביץ (ימני קיצוני). בעת ניתוח גינקולוגי מסובך, שהצריך צוות גדול של שישה אנשי צוות ופואי,

בפעולה

„את כל חייו הוא הקדיש לרפואה ול־משפחה” סיפרה אשתו ריטה.

„מייד אחרי שעלינו ארצה ב־1959, הת־חיל בעלי לעבוד בכית־היולדות בחזרה. אחר־כך העבירו אותו לכפר־סבא. שם היה סגן מנהל בית־היולדות. לא היו אצלו אף פעם שעות עבודה. אם חולה היתה זקוקה לו, הוא היה נשאר בבית־החולים לילה שלם, אפילו אחר יום עבודה קשה. אשה אחת שבעלי ניתח הביאה לו פעם במתנה זוג כפפות שסרגה, תלכש את הכפפות ה־אם, אלה, כדי לשמור על ידי הוזה שלך. אמ־רה לו. מאז שנפטר באות אלי הביתה יום יום נשים עם ילדיהן ואומרות: „הנה הילד הזה הוא פרי עמלו של הדוקטור”. אשה אחת הצביעה על הילדה שלה ואמרה: „ת־אי, את הילדה הזאת הוא הציל”. אשה ש־נחתה על ידו לא מומן, שלחה לנו אוכל. הוא היה נערץ על כולם. בכלל, ילדים היו אצלו נכס. הוא לא היה מסוגל לעבוד על־יד ילד זר — בלי ללסף אותו או להגיד מילה טובה.”

★ ★ ★

מהעבר במוחו של ד״ר קלמנוביץ כשראה אם לשישה ילדים מתה תחת ידיז על מה חשב, כשגילה לתורתו שהי־לא קיימה את הוראותיו ואכלה לפני ה־ניתוח האם חשב על עתידו שנהרס, כאשר ראה אותה נחנקת בקיאה — והוא חסר אוינים להצילה, לאחר שכל מאמציו עלו ב־תוהו האם הירהר בקריירה המפוארת שלו ב־40 שנות עבודתו. בשמו הנקי — שנימת באותו רגע? האם חשב על המשפט הצפון לו, על אובדן רשיונו, על הרס חייו? ייתכן שחשב גם על כל אלו. אולם, מ־דמותו, כפי שהצטיירה בפי כל מיודעי־סביר להניח, שכאשר קירב לרקתו את ה־אקדח ולחץ על ההדק, חשב הרופא בעל־מספון על דבר אחד: על ששת ילדיה ש־עזווה גיבלי בת ה־36.